

DECIZIE

20 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Rangu Tatiana,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea
Mixtă Organizația de Microfinanțare „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată
împotriva Tatianeii Rangu, copârțiii Tatianeii Dogadina și Rangu Alexandr cu privire la
încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, prin care a
fost respinsă cererea apelantei Rangu Tatiana cu privire la prelungirea termenului de
procedură stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015 și
restituită cererea de apel depusă de către Rangu Tatiana,

constată:

La 01 decembrie 2014, ÎM OMF „Microinvest” SRL a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Tatianeii Rangu, Tatianeii Dogadina și Rangu Alexandr cu privire la
încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 11 aprilie 2013, ÎM OMF „Microinvest” SRL
a încheiat cu pârâta Rangu Tatiana contractul de împrumut cu dobândă nr.CIM-14.13, în
baza căruia ultima a primit un împrumut în mărime de 50 mii lei, cu o dobândă de 28%
anual și cu scadența finală la 06 aprilie 2017.

Susține că pârâta nu a executat obligațiile asumate, înregistrând în repetate rânduri
datorii la tranșele împrumutului și dobânda aferentă, astfel, în prezent suma datoriei
constituie 45 406, 09 lei, inclusiv suma împrumutului - 39605, 61 lei, dobânda aferentă -
4013, 15 lei, penalitatea - 1787, 33 lei.

Menționează că deși, nu o singură dată pârâta și copârțiii au fost înștiințat telefonic
și în scris despre datoriile acumulate, careva rezultate pozitive nu au fost obținute.

Solicită încasarea în mod solidar de la Rangu Tatiana și fidejuserii Dogadina
Tatiana și Rangu Alexandr datoria în suma totală de 45 406, 09 lei și cheltuielile de
judecată în mărime de 1362,18 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 31 martie 2015, acțiunea a
fost admisă și încasat în mod solidar de la Rangu Tatiana, Dogadina Tatiana și Rangu
Alexandr în beneficiul ÎM OMF „Microinvest” datoria în baza contractului de împrumut
cu dobândă CIM-14.13 din 11 aprilie 2013 în suma totală de 45 406,09 lei, inclusiv
suma împrumutului - 39605, 61 lei, dobânda aferentă - 4013, 15 lei, penalitatea - 1787,

33 lei, precum și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 1362,18 lei, iar în total suma de 46 768,37 lei.

La 28 aprilie 2015, Rangu Tatiana a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii primei instanțe, invocînd caracterul neîntemeiat al acesteia, ca fiind adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Rangu Tatiana, fiind comunicat apelantei despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 1021,63 lei și apelului motivat, acordîndu-i pentru aceasta un termen de pînă la 26 noiembrie 2015, ora 12.00. Totodată, fiind explicat apelantei Rangu Tatiana că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel în corespundere cu art.369 alin.(1) lit. a) CPC va fi restituită.

La 23 noiembrie 2015, apelanta Rangu Tatiana a depus instanței de apel o cerere prin care, în temeiul art. 115 CPC, a solicitat prelungirea termenului de procedură stabilit de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor pentru 2 luni, drept motiv invocînd intenția de a semna tranzacție de împăcare cu ÎM OMF „Microinvest” SRL, precum și faptul imposibilității îndeplinirii indicațiilor instanței de apel în termenul stabilit din cauza lipsei surselor financiare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015 a fost respinsă cererea apelantei Rangu Tatiana cu privire la prelungirea termenului de procedură stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015 și restituită cererea de apel depusă de Rangu Tatiana, pe motiv că apelanta nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea din 24 septembrie 2015.

La 25 februarie 2016, Rangu Tatiana a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 26 noiembrie 2015, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu restituirea pricinii la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel intenționat și abuziv i-a respins cererea din 23 noiembrie 2015 cu privire la prelungirea termenului de procedura în baza art. 115 CPC.

Astfel, susține că instanța de apel a interpretat în mod eronat norma materială și procesuală, iar prin încheierea din 26 noiembrie 2015 este încălcat, în mod flagrant, dreptul fundamental privind accesul la libera justiție.

Or, art. 20 din Constituția Republicii Moldova prevede expres ca, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Remarcă că, textul art. 20 indică în mod direct existența unei obligații active a statului de a asigura dreptul la satisfacție efectivă în justiție. Accesul la o justiție independentă și imparțială este un principiu și un drept care trebuie să fie garantat în orice condiții.

Mai invocă că acest drept este garantat și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului prin art. 6 paragraful 1 care menționează că, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Totodată, consideră recursul depus în termen, deoarece despre încheierea contestată a aflat la 19 februarie 2016 a aflat de pe sit-ul instanței.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa recurentei Rangu Tatiana la 01 decembrie 2015, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 107), însă date care ar confirma și recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc, pe când recurenta insistă că a luat cunoștință cu această încheiere la 19 februarie 2016.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 25 februarie 2016.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă actele cauzei, Rangu Tatiana, la 28 aprilie 2015, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 31 martie 2015 și fără a achita taxa de stat la depunerea apelului în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, care direct indică că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Rangu Tatiana, fiindu-i comunicat apelantei despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în mărime de 1021,63, în termenul acordat până la 26 noiembrie 2015, ora 12.00 și explicat că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel în corespundere cu art.369 alin.(1) lit. a) CPC va fi restituită.

Neajunsurile nominalizate, însă, nu au fost înlăturate de către apelantă în termenul stabilit de instanță, nefiind prezentate apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în quantum stabilit, respectiv, prin încheierea 26 noiembrie 2015, Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) CPC, a restituit cererea de apel depusă de către Rangu Tatiana pe motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel din încheierea din 24 septembrie 2015.

Drept urmare, se atestă corectitudinea soluției instanței de apel de respingere a cererii Tatiane Rangu cu privire la prelungirea termenului de procedură prin prisma art. 115 CPC, pe motiv că argumentul recurentei cu referire la intenția încheierii unei posibile tranzacții de împăcare cu ÎM OMF „Microinvest” SRL este neîntemeiată, or în susținerea cererii nominalizate, contrar prevederilor art. 118 alin.(1) CPC, nu au fost prezentate careva probe.

Pentru aceste motive, instanța de recurs apreciază critic afirmația recurentei precum că instanța de apel intenționat și abuziv i-a respins cererea înaintată la 23 noiembrie 2015 cu privire la prelungirea termenului de procedură, deoarece temeiuri care ar invoca la ilegalitatea acestei soluții a instanței de apel de către recurenta nu a prezentate, precum nu au fost prezentate nici probe care ar indica la temeinicia solicitării acesteia cu privire la prelungirea termenului de procedură.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține și materialele cauzei din care rezultă că încheierea, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Rangu Tatiana și comunicat despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat, a fost expediată în adresa apelantei la 19 octombrie 2015 (f.d. 97) și recepționată de ultima la 11 noiembrie 2015, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție (f.d. 100).

În aceste condiții, relevant este că actele de procedură au fost comunicate apelantei în modul stabilit de lege și acordat pentru înlăturarea neajunsurilor un termen suficient.

De altfel, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Rangu Tatiana, fiind conștientă că a depus încă la 28 aprilie 2015 doar cererea de apel nemotivată și fără plata taxei de stat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de acesta.

Or, însuși Rangu Tataiana în cererea de apel nemotivată indică la faptul că în partea ce ține de motivarea cererii de apel se va expune la momentul primirii hotărârii motivate. Iar, conform scrisorii de însoțire, copia hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 31 martie 2015 i-a fost expediată încă la 19 mai 2015 (f. d. 92).

Dat fiind acestea constatări nu poate fi reținută critica recurentei precum că instanța de apel neîntemeiat i-a respins cererea cu privire la prelungirea termenului de procedură, deoarece, apelanta, după cum s-a menționat, a cunoscut despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat, respectiv, întru evitarea restituirii cererii de apel era obligată să execute indicațiile instanței de apel din încheierea emisă la 24 septembrie 2015.

Or, în aceste împrejurări se constată lipsa bunei credințe a apelantei, care a depus cererea de apel din numele propriu și a cunoscut despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Cu atât mai mult că apelanta a fost înștiințată în mod legal despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat, iar de la data primirii încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel 11 noiembrie 2015 și pînă la data depunerii cererii de prelungire a termenului de procedură 23 noiembrie 2015, a avut suficient timp pentru a lichida neajunsurile menționate în încheierea recepționată.

Drept consecință, în speță se constată survenirea efectelor instituite în art. 113 CPC, care prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit apelanta Rangu Tatiana nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel, prin urmare este ținută să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

Față de cele ce preced și având în vedere că criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Rangu Tatiana.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată de Întreprinderea Mixtă Organizația de Microfinanțare „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Tatianeii Rangu, copârții Tatianeii Dogadina și Rangu Alexandr cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas